EKİM 2025 Gökçe SAYI: 143

THE FINE PRINT

Teori değil. Cevap.

ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİ İŞLEYEN VERİ SORUMLULARI İÇİN VERBİS MUAFİYETİ

- Kamera Kayıtları Sebebiyle Gizlilik İhlali Yapan IKEA'ya 1,5 Milyon Euro Ceza
- ISO/IEC 27701 Standardında Güncelleme: Gizlilik Yönetiminde Yeni Bir Çerçeve

Özel Nitelikli Kişisel Veri İşleyen Veri Sorumluları İçin VERBİS Muafiyeti

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 04.09.2025 tarihli ve 2025/1572 sayılı kararı ile ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan veri sorumlularının Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi'ne kayıt yükümlülüğüne dair istisna kriteri düzenlendi.

Bilindiği üzere VERBİS, kişisel veri işleyen veri sorumlularının kaydolması gereken; elektronik bir sicildir. Bu kapsamda, Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun duyurduğu istisna kriterlerine dahil olmayan veri sorumluları VERBİS'e kayıt yükümlülüğü altında.

Bugüne kadarki uygulamada çalışan sayısı ve yıllık mali bilanço toplamı üzerinden düzenlenen belirli istisna kriterleri bulunmakla birlikte; bu kriterleri sağlasa dahi da ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işleme olan veri sorumlularının her şartta VERBİS'e kayıt yükümlülüğü bulunuyordu.

Kurul'un kararıyla birlikte ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işlemek olan veri sorumlularının yıllık çalışan sayısı 10'dan az ve yıllık mali bilanço toplamı 10 milyon TL'nin altında ise bu veri sorumluları VERBİS kayıt zorunluluğu bulunmayacak. Başka deyişle, ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri işlemek olan veri sorumluları için de belirli istisna kriterleri düzenlendi.

Kurul kararı, 01.10.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girdi. Kararın tam metnine buradan, Kurulun konuyla ilgili kamuoyu duyurusuna buradan ulaşabilirsiniz.

Kamera Kayıtları Sebebiyle Gizlilik İhlali Yapan IKEA'ya 1,5 Milyon Euro Ceza

Kasalarda yapılan kart ödemeleri sırasında müşterilerin şifre girişlerini de kaydeden güvenlik kameraları nedeniyle IKEA'ya verilen 1.500.000 Euro para cezası, Avusturya Federal İdare Mahkemesi **(BVwG)** tarafından onandı.

Avusturya Veri Koruma Otoritesi **(DSB)**, Mart 2022 ile Mayıs 2022 arasında hem iç hem de dış alanlarda dokuz kamera aracılığıyla yapılan kayıtların orantısız ve hukuka aykırı olduğunu tespit etti. Yapılan inceleme, kamera kayıtlarının ödeme noktalarını ve kart şifre girişlerini de kapsadığını, yaklaşık 637 PIN girişinin kaydedildiğini ortaya koydu.

DSB, bu gözetim sisteminin amacını aşarak veri minimizasyonu ilkesini ihlal ettiğine ve GDPR'ın 5(1)(a), 5(1)(c) ve 6(1) maddelerine aykırı olduğuna karar verdi. Bu kapsamda şirket hakkında 1,5 milyon Euro idari para cezası ve 150 bin Euro yargılama gideri uygulanmasına hükmedildi.

Şirket, kayıtların çoğunda kimliği belirlenebilir kişisel veri bulunmadığını, birçok müşterinin şifresiz ödeme yöntemleri kullandığını veya PIN girişlerini gizlediğini, kameraların ise yalnızca güvenlik amacıyla yerleştirildiğini savundu. Ayrıca, cezanın grup cirosu üzerinden hesaplanmasının orantısız olduğunu ileri sürerek kararın iptalini veya uyarıya çevrilmesini talep etti.

Federal İdare Mahkemesi, kameraların GDPR kurallarına uygun şekilde devreye alınmadığını, gizlilik alanlarının yeterince maskelenmediğini ve bilinen eksikliklerin uzun süre giderilmediğini tespit etti. Bu nedenle, ihlalin süresi, kapsamı ve şirketin yüksek cirosu dikkate alınarak 1,5 milyon Euro tutarındaki cezanın makul ve orantılı olduğu sonucuna varıldı. Mahkeme, cezanın şirketin yıllık cirosunun yalnızca %0,21'ine karşılık geldiğini, GDPR'da öngörülen azami %4 sınırın oldukça altında kaldığını vurguladı.

Avrupa yargı organları, bu kararla birlikte bir kez daha güvenlik gerekçesiyle yapılan gözetim faaliyetlerinin kişisel verilerin korunması ilkelerini bertaraf edemeyeceği; her zaman gereklilik ve ölçülülük testinin uygulanması gerektiğini net bir şekilde daha vurgulamış oldu.

Türkiye'de de Kişisel Verileri Koruma Kurulu, benzer şekilde güvenlik kameralarının kapsamı ve görüntüleme alanlarının sınırlandırılması konularında sıkça inceleme yürütüyor. Bu tür kararlar, veri sorumlularının "güvenlik amacı"na dayanırken dahi ölçülülük, veri minimizasyonu ve aydınlatma yükümlülüğü ilkelerini somut biçimde yerine getirmesi gerektiğini hatırlatıyor.

ISO/IEC 27701 Standardında Güncelleme: Gizlilik Yönetiminde Yeni Bir Çerçeve

Uluslararası Standartlar Organizasyonu **(ISO)** ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu **(IEC)**, gizlilik yönetimi alanındaki temel referanslardan biri olan **ISO/IEC 27701** standardını güncelledi. 2019 yılında yayımlanan ilk sürüm, kuruluşların kişisel veri koruma yükümlülüklerini sistematik bir çerçeve içinde yönetmesine olanak tanıyordu. 2025 yılında yayımlanan ikinci sürüm ise, artan regülasyonel beklentiler ve kurumsal uyum gereklilikleri doğrultusunda önemli yapısal değişiklikler içeriyor.

Standart, Artık Bağımsız Uygulanabilecek

Önceki versiyonda ISO/IEC 27701, bilgi güvenliği yönetim sistemi standardı olan ISO/IEC 27001'in bir "uzantısı" olarak kabul ediliyordu. Bu nedenle, gizlilik yönetimi süreçlerinin uygulanabilmesi için öncelikle bir bilgi güvenliği yönetim sisteminin kurulması gerekiyordu. Yeni versiyonla birlikte bu bağımlılık ortadan kaldırıldı ve ISO/IEC 27701 artık bağımsız bir gizlilik yönetim sistemi standardı olarak uygulanabilir hale geldi.

Bu değişiklik, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler açısından erişilebilirliği arttırabileceği için olumlu tepkiler aldı. Çünkü artık ISO/IEC 27001 sertifikası bulunmayan kuruluşlar da kişisel verilerin korunması konusunda uluslararası düzeyde tanınan bir yapıya kavuşabilecek. Bununla birlikte, bilgi güvenliği ve gizlilik yönetim sistemlerinin entegre biçimde yürütülmesi hâlâ tabii ki en iyi uygulama.

Yeni sürüm, veri sorumluları ve veri işleyenler için ayrı ayrı tanımlanan kontrol setlerini de genişletti. Bu kapsamda, kişisel verilerin işlenme amaçları, taraflar arasındaki sorumluluk dağılımı, veri saklama politikaları ve sınır ötesi veri aktarımlarına ilişkin kontroller güncellenmiş oldu.

Standardın, Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü **(GDPR)** başta olmak üzere uluslararası düzenlemelerle uyumlu hale getirilmesi hedeflenmişti. Ayrıca, kişisel verilerin yaşam döngüsü boyunca risk temelli bir yaklaşımla yönetilmesini öngören ilkeler de böylece daha belirli hale getirildi.

Yeni versiyon aynı zamanda ISO/IEC 27001:2022 ve ISO/IEC 29100 (Privacy Framework) standartlarıyla da daha güçlü bir eşgüdüm içinde.

Diğer Önemli Noktalar

2025 sürümü, yönetim sistemi yaklaşımını daha belirgin hale getirecek. Kuruluşların gizlilik yönetimi süreçlerini yalnızca teknik düzeyde değil, yönetsel ve stratejik düzeyde de ele alması gerekecek. Bu kapsamda; "kapsamın belirlenmesi", "liderlik", "planlama", "destek", "performans değerlendirmesi" ve "sürekli iyileştirme" başlıkları altında yer alan gereklilikler de yeniden yapılandırılmış oldu. Bu yaklaşım, veri koruma politikalarının kurumun genel hedefleriyle uyumlu hale getirilmesini ve yönetim taahhüdünün açıkça belgelenmesini de gerektirecek. Ayrıca, gizlilik performans göstergelerinin (örneğin ihlal sayıları, şikâyet çözüm süreleri, farkındalık düzeyi gibi) düzenli olarak ölçülmesi ve raporlanması da gerekecek.

Kuruluşlar Açısından Uyum ve Geçiş Süreci

Halihazırda ISO/IEC 27701:2019'a göre yapı kurmuş olan kuruluşların, yeni gereklilikleri karşılamak için mevcut süreçlerini gözden geçirmesi gerekecek. Bu kapsamda bir fark analizi (gap analysis) yapılması, mevcut kontrollerin ve politikaların 2025 sürümüyle uyumlu hale getirilmesi gerekecek.

Sertifikasyon kuruluşlarının önümüzdeki dönemde geçiş takvimlerini açıklaması bekleniyor. Bu nedenle, 2025 yılı içinde veya 2026 başında denetim planlayan şirketlerin yeni sürüme göre hazırlık yapmaya başlaması önem taşıyor.

Editörler

Görkem Gökçe
gorkem.gokce@gokce.av.tr

Tuğçe Beyazkılınç
tugce.beyazkilinc@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin
info@gokce.av.tr
0 212 352 88 33